

WINTERWERELD

DEEL 1 IN DE LANGE WINTER-TRILOGIE

A.G. RIDDLE

WINTERWERELD

ISBN 978-90-830731-0-1
NUR 333

1^e druk 2021

Oorspronkelijke titel: *Winter World*

Copyright © 2019 by A.G. Riddle
All rights reserved

Published in agreement with the author c/o Baror International Inc,
Armonk, New York, USA

Redactie: Frank van Dongen, Sabrina Nasr en Erik Schreuder
Ontwerp omslag: rechten verkregen via 'Head of Zeus', London
Nederlands design: Michael van Zijl
Ontwerp binnenwerk: HaEs producties, De Bilt

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 jffl het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Voor mijn moeder die deze wereld veel te vroeg heeft verlaten,
maar wel beter achterliet dan ze haar gevonden had.

1 Emma

De afgelopen vijf maanden heb ik de wereld zien sterven. Gletsjers hebben op hun pad Canada, Engeland, Rusland en Scandinavië verzvolgen. Ze lijken onstuitbaar en de data onderschrijven dat.

Over drie maanden zal de hele aarde bedekt zijn met ijs en is het leven zoals wij dat kennen voorbij. Het is mijn taak om uit te zoeken waarom. En het te stoppen.

Het alarm rukt me uit mijn slaap. Met moeite worstel ik me uit mijn slaapzak en schuif dan de deur van mijn slaapcabine open.

Sinds ik in het International Space Station ben, heb ik niet goed geslapen, zeker niet sinds de Winterexperimenten begonnen zijn. Iedere nacht lig ik te woelen, peinzend over wat de sondes zullen vinden en of de data kunnen helpen ons te redden.

Ik laat me in de Harmony-module glijden en zweef naar het paneel aan de wand. Ik tik erop om te zien wat de oorzaak is van het loeiende alarm. Blijkbaar raken de radiatoren op de zonnepanelen oververhit. Terwijl ik kijk, stijgt de temperatuur nog verder. *Waarom?* Ik moet hier een einde aan maken.

Mijn oortelefoontje kraakt en ik hoor Sergei's zwaar Russisch accent: 'De radiatoren van zonnepanelen, commandant.'

Ik kijk in de camera op het paneel. 'Leg uit.'

Stilte.

'Sergei, geef antwoord. Is het puin? Waarom loopt de hitte op?'

Er zijn miljoenen manieren om te sterven in het ISS. Het verlies van de zonnepanelen is er daar één van. En er zijn veel manieren waarop we de zonnepanelen kunnen verliezen. Ze werken in principe hetzelfde als de zonnepanelen op een huis op aarde: zonnestraling wordt omgezet in directe stroom. Bij dat proces komt veel overtollige hitte vrij. Die hitte wordt via radiatoren, die van het zonlicht afgekeerd zijn, in de donkere ruimte geloosd. Als de radiatoren oververhit raken, kan de hitte nog maar één kant op namelijk het ISS in, en dat is slecht voor alles wat hier leeft.

We moeten hier snel een oplossing voor bedenken.

Sergei klinkt afgeleid, misschien zelfs geïrriteerd. ‘Geen puin, commandant. Ik leg het uit als ik het weet. Ga maar weer slapen.’

De deur van het slaapstation naast me schuift open. Doctor Andrew Bergin kijkt me aan met slaapogen.

‘Ha, Emma. Wat is er aan de hand?’

‘De zonnepanelen.’

‘Gaat het wel goed?’

‘Dat weet ik nog niet.’

‘Sergei, wat is er volgens jou aan de hand?’

‘Ik dénk dat het de zonnestraling is. Die is te hoog,’ klinkt Sergei’s stem over de intercom.

‘Een zonnevlam?’

‘Ja, dat moet wel. Het gaat niet om één paneel: ze zijn allemaal oververhit.’

‘Zet de zonnepanelen uit. Ga over op het aggregaat.’

‘Commandant...’

‘Doe het, Sergei. Nu meteen.’

Op het scherm zie ik hoe de acht vleugels met panelen en hun 33.000 zonnecellen uitgeschakeld worden. De temperatuur in de radiatoren begint te dalen.

We houden het wel een tijdje vol op het aggregaat. Dat doen we vijftien keer per dag, steeds wanneer de schaduw van de aarde op de zonnepanelen valt.

Bergin stelt een vraag, die ook al door mijn hoofd speelde: ‘Hebben we al data binnen van de sondes?’

Ik ben er al mee bezig.

Een maand geleden heeft een internationaal consortium sondes de ruimte in gestuurd om de zonnestraling te meten en te controleren op mogelijke afwijkingen. Die sondes horen bij de winterexperimenten, het grootste wetenschappelijke project ooit. De experimenten hebben als enige doel om te ontdekken waarom de aarde afkoelt. We weten dat de zonnestraling afneemt, maar dat zou niet moeten gebeuren. De aarde zou moeten opwarmen.

Het ISS zal als eerste de data van de sondes binnenkrijgen. Tot dusver hebben we echter niets ontvangen. Die gegevens zouden de

mensheid kunnen redden of in ieder geval duidelijk maken hoeveel tijd we nog hebben.

Ik zou eigenlijk weer naar bed moeten gaan, maar eenmaal op ben ik ook echt wakker.

Ik kan niet wachten om de data van de sondes te zien. Op aarde woont mijn familie en ik wil weten wat hen te wachten staat. En er spookt een onuitgesproken vraag door de hoofden van de zes astronauten van het ISS: wat gaat er met ons gebeuren? Als de wereld stervende is en er straks geen plek meer is om naar terug te keren, laten ze ons hier dan achter? Drie van ons zouden over een maand terugkeren naar huis, de andere drie over vier maanden. Maar zijn onze landen wel bereid om te investeren in onze terugkomst? Ze hebben immers al te maken met een ongekend grote vluchtelingen-crisis.

Wereldwijd zetten overheden alles op alles om miljarden inwoners naar de laatste bewoonbare gebieden te verplaatsen. Zij staan voor een lastige keuze: wat te doen met degenen die niet geëvacueerd kunnen worden? Hoeveel zullen ze investeren om zes mensen vanuit de ruimte terug op aarde te krijgen?

Wij zijn per slot van rekening niet zomaar terug. Het ISS heeft geen echte ontsnappingsmodules, we hebben alleen de twee Sojoez-capsules die ons hier hebben gebracht. Iedere capsule kan maximaal drie mensen herbergen. We kunnen ze gebruiken om het station te verlaten, maar om te landen hebben we coördinatie vanaf de aarde nodig, en iemand die ons op komt halen als we geland zijn.

Eenmaal terug hebben we nog meer hulp nodig. We zullen bijvoorbeeld moeten revalideren. Onze botten verliezen door het verblijf in de ruimte aan dichtheid. Dat komt door het gebrek aan zwaartekracht. De botten die het meeste gewicht dragen, zoals het bekken, de wervelkolom en de benen, hebben het meeste te lijden. De botten vallen letterlijk uiteen, zoals bij osteoporose. Daarbij komt calcium vrij en dat veroorzaakt nierstenen. En geloof me, je wilt geen nierstenen als je in de ruimte bent.

De eerste astronauten in het ISS verloren tot wel twee procent van hun botdichtheid per maand. Dankzij oefeningen hebben we dat percentage inmiddels omlaag gekregen. Toch zal ik nog steeds

moeten revalideren wanneer ik terug ben. Ik weet pas hoe ik eraan toe ben als ik weer met beide voeten op de grond sta – of op het ijs, dat hangt er maar vanaf.

De simpele waarheid is: onze waarde voor iedereen op aarde ligt in de Winter experimenten. Als we de oorzaak niet vinden van de Lange Winter, en een manier vinden om het te stoppen, dan komen we hier nooit meer weg. We zitten gevangen tussen de koude, duistere ruimte om ons heen en de bevroren planeet onder ons. Voorlopig is dit ons thuis en dat zal nog wel even zo blijven.

Maar ach, het is een goed thuis... eigenlijk het beste dat ik ooit heb gekend.

Met handen en voeten beweeg ik me door de modules die samen het ISS vormen. Het station is een reeks reuzenbuizen, in rechte hoeken aan elkaar geschroefd. De meeste vertakkingen bevatten laboratoria, soms zijn het alleen verbindingstukken.

De Unity-module werd in 1998 de ruimte in gestuurd en was het eerste door de VS gebouwde onderdeel van het ISS. Dit gedeelte beschikt over zes aanlegplaatsen, een soort tunnelopeningen in een rioolsysteem.

Ik zweef de Tranquility-module binnen, waar de levensondersteunende systemen zich bevinden: het waterrecyclingsysteem, de zuurstofgeneratoren en een toilet. Dat laatste is inderdaad net zo lastig te gebruiken als je zou verwachten bij een ruimtetoilet (en het ISS is ontwikkeld door en voor mannen, dus dat helpt ook niet mee).

Na de Tranquility kom ik in de observatiemodule van het European Space Agency. Dit deel heeft een kleine koepel met zeven ramen van vijfenzeventig centimeter breed, die een panoramisch uitzicht bieden op de ruimte en de aarde. Even blijf ik hangen om gewoon te kijken.

Het ISS draait in een baan om de aarde op een hoogte van ongeveer 400 kilometer en raast met ruim 28.000 kilometer per uur door de ruimte. Het station cirkelt 15,54 keer per dag om de aarde, wat inhoudt dat we de zon iedere 45 minuten zien opkomen en weer zien ondergaan.

Op dit moment glijden we over de scheidslijn tussen licht en donker en komen we boven het deel van de aarde dat baadt in het zonlicht: Noord- en Zuid-Amerika.

Het ijs heeft inmiddels de Grote Meren bereikt; lange ijsstongen strekken zich als spierwitte vingers in het blauwe water uit. Het zal niet lang meer duren voor de gletsjers het water helemaal bedekken en verder zuidwaarts trekken. Michigan, Wisconsin, Minnesota en delen van de staat New York zijn al geëvacueerd.

De VS heeft zijn rekenwerk gedaan. Men weet precies waar de laatste bewoonbare gebieden op aarde zich bevinden. Hint: onder zeeniveau. Er is een enorm vluchtelingenkamp opgezet in Death Valley, Californië. Daarnaast zijn er verdragen gesloten met Libië en Tunesië, ondanks dat iedereen weet dat die afspraken uiteindelijk nietig zullen blijken als het om overleven gaat.

De wereld gaat proberen acht miljard mensen in een trechter te proppen waar slechts een klein deel kan overleven.

Het wordt oorlog.

Ik stap op de loopband en vraag een statusrapport van het station op. Sergei heeft de zonnepanelen nog steeds niet online. Ik zou hem willen vragen hoe het ervoor staat, maar inmiddels weet ik dat hij beter kan werken als ik hem de ruimte geef. Als je met zes mensen op een zeer klein oppervlak leeft, leer je elkaars grenzen wel kennen.

Ik vraag opnieuw de data op van de sondes, maar er is nog altijd niets binnen. Dan open ik mijn e-mail.

Het eerste bericht is van mijn zus.

Ik ben zelf niet getrouwd en ik heb ook geen kinderen, maar mijn zus wel en ik ben dol op haar kinderen. Het zijn de twee liefste wezentjes die ik ken.

De e-mail bevat een videobericht, maar geen tekst of andere inhoud. Ik open de bijlage en terwijl ik verder jog op de loopband, begint mijn zus Madison tegen de camera te kletsen.

‘Hoi, Em. Ik weet dat ik het kort moet houden, maar ik heb zoveel te vertellen. David heeft wat geruchten opgevangen. Ze zeggen dat... er veel gaat veranderen. Dat er een experiment gaande is waardoor we te weten komen wat de Lange Winter veroorzaakt. Iedereen hier zet zijn huis te koop, verkoopt het voor het eerste het beste bod en gaat naar Libië en Tunesië. Het is echt een gekkenhuis. Daarnaast sturen ze soldaten...’

De videoverbinding valt een minuut weg. Censuur. Ik blijf hard-

lopen en houd mijn blik op het scherm gericht. Het gezicht van mijn zus verschijnt weer in beeld. Ze zit nog steeds op de bank, maar nu zitten haar twee kinderen naast haar, Owen en Adeline.

‘Hoi, tante Em!’ roept Owen. ‘Moet je kijken!’

Hij verdwijnt uit beeld, maar dan draait de camera en zie ik hoe hij een bal door een basketbalring gooit, die op anderhalve meter hoogte aan de kamermuur hangt.

‘Heb je het gefilmd?’ vraagt hij aan zijn moeder.

‘Jazeker.’

‘Ik doe het nog een keer, voor als je het gemist hebt.’

Ik glimlach als mijn zus de camera weer naar zichzelf draait. ‘Halen ze je naar huis? En wat is dan het plan? Ik weet dat je een tijd niet mag rijden en dat je zal moeten revalideren. Natuurlijk mag je bij ons komen, hè, als NASA.... als NASA niet in staat is om je te helpen. Schrijf snel iets terug, goed? Ik hou van je.’

Madison kijkt naar haar kinderen, die nu op de achtergrond staan te ruziën. ‘Zeg nog even ‘dag’ tegen tante Emma, jongens.’

Owen steekt zijn hoofd boven de bank uit en zwaait. ‘Doei.’

Adeline gaat naast haar moeder zitten en leunt tegen haar aan, een beetje verlegen voor de camera. ‘Dag, tante Emma. Ik hou van je.’

Ik ben bezig een e-mail aan hen terug te typen als ik een dialoogvenster in beeld krijg.

Data ontvangen: Sonde 127

Meteen open ik het venster en laat mijn blik gaan over de informatie die betrekking heeft op de zonnestraling. Wat ik zie, is schokkend. De metingen slaan veel hoger uit dan die op aarde, maar dat is niet logisch: de sonde bevindt zich op ruwweg dezelfde afstand van de zon. Misschien heeft een zonnevlam de sonde geraakt? Maar dat is het ook niet, want de data zijn constant over de tijd. Misschien is het een lokaal verschijnsel?

Ik open de videotelemetrie van de sonde en mijn hart stopt bijna. Ik zie een object! Er is daar iets. Een zwarte vlek, recht voor de zon. Het is geen asteroïde, asteroïden zijn gekarteld en rotsachtig. Dit

object is glad en langwerpig. Wat het ook is, het is duidelijk door iemand gebouwd.

Wij staan continu in verbinding met de aarde, via Space Agencies in de VS, Rusland, Europa, China, India en Japan. Ik open de link om een directe verbinding met het Goddard Network Integration Center in Maryland op te zetten.

‘Goddard, ISS hier. We hebben de eerste data van de sondes binnen. Ze worden nog nader geanalyseerd, maar sonde een-twee-zeven heeft iets gevonden.’ Het kost me moeite de juiste woorden te vinden. ‘De eerste beelden tonen een langwerpig voorwerp. Glad. Lijkt geen asteroïde of komeet te zijn. Herhaling: object lijkt een niet-natuurlijk voorwerp gemaakt door...’

De tablet valt uit. De loopband stopt. Er gaat een trilling door het station en de lichten flikkeren.

Ik tik op mijn intercom. ‘Sergei...’

‘Het elektriciteitsnet is overbelast, commandant.’

Dat kan niet kloppen. De zonnepanelen staan uit. We draaien op het aggregaat.

Opnieuw gaat er een trilling door het station.

Mijn instincten beginnen te werken.

‘Iedereen opstaan! Ga naar de Sojoez-capsules! Evacuatieprocedure gaat nu van start!’

Het station schudt heftig heen en weer en ik word tegen een muur gegooid. Mijn hoofd tolt, maar mijn lichaam reageert instinctief en mijn armen trekken me omhoog, de koepel in.

Door de ramen zie ik hoe het International Space Station in stukken breekt.

2

James

Er zullen spoedig rellen uitbreken.

Ik voel de spanning in de lucht hangen.

Overall waar ik kom blijven blikken te lang hangen, worden briefjes uitgewisseld en geheimen gefluisterd.

De wereld is aan het bevrozen. Het ijs komt er aan en we zitten hier allemaal vast. Als we niet weggaan, zullen we hier sterven.

Dat is wat er broeit: een plan om te ontsnappen. Dat is het goede nieuws. Het slechte nieuws, eerlijk gezegd, is dat ik geen deel uitmaak van het plan. Niemand heeft mij iets verteld. Ik betwijfel of ze dat nog zullen doen.

Er is niet veel wat ik eraan kan doen. Dus doe ik mijn werk en hou me gedeisd en kijk naar het nieuws.

Op de avondse tv staat CNN aan. De stem van de verslaggever is nauwelijks te horen door het gedreun van de machines achter me.

‘In Miami heeft het voor de derde dag op rij gesneeuwd, wat een record is. Dit heeft het bestuur van Florida ertoe aangezet om federale steun aan te vragen.

‘Het verzoek heeft geleid tot protesten van burgers en overheden langs de noordoostkust, die de druk op de federale regering opvoeren om evacuaties sneller te laten verlopen. Terwijl de Lange Winter aanhoudt...’

Ik weet niet wie de naam Lange Winter heeft bedacht. Misschien de media. Of de regering. Hoe dan ook, hij is blijven hangen. Hij valt meer in de smaak bij mensen dan ijsvorming (te technisch) of ijstijd (te permanent). Lange Winter klinkt alsof het einde in zicht is – alsof het gewoon het zoveelste seizoen is, alleen extreem lang. Ik hoop dat dat het geval is. Ik ben ervan overtuigd dat het National Ocean and Atmospheric Agency en de wereldwijde zusterorganisaties daarvan, inmiddels de waarheid kennen. Als dit zo is, dan hebben ze ons die niet verteld (vandaar de hoogste kijkcijfers van de eeuw voor het nieuws).

Er klinkt een waarschuwingssignaal.

Ik negeer het.

Het volgende nieuwsitem begint. Ik stop even met werken om te kijken.

Volgens de tekst onder het beeld gaat het over de haven van Rosyth nabij Edinburgh, Schotland. Een verslaggever met kort grijs haar staat op een kade in de schaduw van een reusachtig wit cruiseschip. De loopplank is uitgeschoven, een gestage stroom mensen schuifelt richting het schip. De bomen in de verte zijn helemaal wit alsof ze stijf bevroren zijn. De sneeuw valt in dikke vlokken uit de hemel.

‘Het tafereel achter mij ziet eruit als vakantiegangers die op een cruise gaan, maar niets is minder waar. Het cruiseschip dat u ziet heette drie weken geleden nog de Emerald Princess, voordat het werd aangekocht door de Britse regering en werd omgedoopt tot Summer Sun. Het maakt deel uit van een vloot van veertig van zulke cruiseschepen die tijdelijk inwoners van het Verenigd Koninkrijk evacueren naar warmere streken.

De Summer Sun vertrekt naar Tunesië, waar passagiers worden ondergebracht in een opvangkamp in de buurt van Kébili. Het kamp is onderdeel van een langlopend verdrag tussen het Verenigd Koninkrijk en Tunesië. De verplaatsing is vergelijkbaar met acties in Noorwegen, Zweden, Finland, Rusland en Japan. Het programma doet denken aan de massa-evacuatie in het Verenigd Koninkrijk tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen bij Operatie Pied Piper 3,5 miljoen burgers werden geëvacueerd om hen te beschermen tegen de nazi's...’

Onroerend goed rond de evenaar is momenteel erg in trek. Evenals enkele plekken die worden beschouwd als ‘winterhavens’ – plaatsen onder zeeniveau met ongewoon hoge temperaturen: Death Valley in Californië, Bab al-Azizia in Libië, Wadi Halfa in Soedan, Dasht-e Lut in Iran en Kébili in Tunesië. Als je twee jaar geleden een van deze plekken bezocht en een vat met benzine liet openstaan als de zon opkwam, zou dat tegen het middaguur leeg zijn. Verdamppt. Voorheen waren dit onbewoonbare gebieden. Nu zijn ze bakens van hoop, oases in de Lange Winter. Mensen komen met miljoenen toegestroomd, verkopen alles wat ze hebben om een slaapplek in de kampen te kunnen kopen. Ik vraag me af of ze daar veilig zullen zijn.

Er klinkt weer een waarschuwingssignaal. Hetzelfde geluid, een andere machine. Nog steeds niet het alarm waar ik op wacht.

Als het derde signaal klinkt, haal ik de lakens uit de drie drogers en begin ze op te vouwen.

Mijn taak is het wasgoed. Dat is al twee jaar zo, sinds ik aankwam in de Edgefield-gevangenis. Net als de andere tweeduizend gevangenen die hier vastzitten, zeg ik dat ik onschuldig ben. Anders dan de meeste van mijn medegevangenen ben ik onschuldig.

Als ik al schuldig ben aan een misdaad, dan is het dat ik iets heb bedacht waar de wereld niet klaar voor was. Een innovatie die mensen de stuipen op het lijf joeg. Mijn fout – of misdaad, als je het zo wilt noemen – was dat ik geen rekening heb gehouden met de menselijke natuur. Mensen zijn bang voor wat ze niet kennen, en ze zijn vooral angstig voor nieuwe dingen die het leven dat ze kennen, zouden kunnen veranderen.

De procureur-generaal die mijn zaak kreeg toegewezen, vond een obscure wet en stelde mij tot voorbeeld. De boodschap aan andere uitvinders was helder: dit willen we niet.

Ik werd veroordeeld op mijn eenendertigste. Ik zal zeventig zijn als ik hier weg mag. (Er is geen voorwaardelijke vrijlating bij misdrijven tegen de staat. Als ik me gedraag, word ik vrijgelaten als ik vijfentachtig procent van mijn straf heb uitgezeten.)

Toen ik aankwam in Edgefield, bedacht ik zes ontsnappingsmogelijkheden. Nader onderzoek wees uit dat slechts drie daarvan uitvoerbaar waren. Bij twee was de kans van slagen buitengewoon groot. Het probleem was: en daarna? Mijn bezittingen waren in beslag genomen na de rechtszaak. Contact opnemen met vrienden en familie zou hen in gevaar brengen. En de wereld zou op me jagen en me waarschijnlijk doden als ze me te pakken kregen.

Dus bleef ik. En deed de was. En heb ik geprobeerd om hier een verschil te maken. Het zit in mijn aard en door bittere ervaring heb ik geleerd dat de menselijke aard misschien wel het enige is waar we niet aan kunnen ontsnappen.

Elke dag komen minder bewakers opdagen voor hun werk.

Dat baart me zorgen.

Ik weet waarom het personeel en de bewakers vertrekken naar

het zuiden, naar de bewoonbare streken. Ik weet niet of de regering hen verplaatst of dat ze op eigen initiatief gaan.

Er komt een oorlog aan – een oorlog om de laatste bewoonbare gebieden op aarde. Er zal veel vraag zijn naar mensen met een achtergrond als militair of politieagent. Net als naar gevangenenbewaarders. De kampen zullen waarschijnlijk op gevangenen lijken. De regering zal mannen en vrouwen nodig hebben die getraind zijn in het handhaven van de orde in grote, opgesloten populaties. Het overleven van de populatie hangt daarvan af.

En dat is waar mijn probleem ligt. Edgefield, South Carolina, ligt tussen Atlanta en Charleston. Het sneeuwt hier (in augustus), maar de gletsjers hebben ons nog niet bereikt. Het ijs zal hier binnenkort arriveren en het gebied zal geëvacueerd worden. Behalve de gevangenen. De regering zal namelijk hard onder druk worden gezet om alle kinderen in dit land te redden en daarna wellicht de volwassenen. Ze zullen echt geen gevangenen meesjouwen (en zeker niet over de Atlantische Oceaan naar de bewoonbare gebieden in Noord-Afrika). De prioriteit zal zijn ervoor te zorgen dat gevangenen niet ontsnappen en naar het zuiden vluchten, om daar nog meer problemen te veroorzaken voor een regering die al overbelast is. Ze zullen ons hier hermetisch opsluiten. Of erger.

Daarom heb ik mijn ontsnappingsplannen nieuw leven ingeblazen. Het lijkt erop dat mijn medegevangenen dat ook hebben gedaan. Het voelt hier alsof we zijn gaan zitten voor een vuurwerkshow op Onafhankelijkheidsdag. We wachten allemaal op de eerste knal. Het zal daarna waarschijnlijk razendsnel gaan en ik betwijfel of iemand van ons het zal overleven.

Ik moet opschieten.

De deur naar de wasruimte zwaait open en een bewaker stapt naar binnen.

‘Morgen, doc.’

Ik blijf naar de lakens kijken. ‘Morgen.’

Pedro Alvarez is een van de beste bewakers hier, vind ik. Hij is jong, eerlijk en speelt geen spelletjes.

In zekere zin is de gevangenis goed voor me geweest. Het is een bijzonder nuttige plek om de menselijke aard te bestuderen die, nogmaals, mijn blinde vlek was en de echte reden dat ik hier belandde.

Ik ben ervan overtuigd geraakt dat de meeste gevangenvaarders dit werk zijn gaan doen om één reden: macht. Ze willen macht hebben over anderen. Volgens mij komt dit vooral doordat iemand op een gegeven moment macht over hen had. Daarin schuilt een belangrijke waarheid over de menselijke aard: als volwassene verlangen we naar wat ons ontzegd werd als kind.

Pedro is een uitzondering op de regel. Dat is wat me aantrok in hem. Ik deed mijn best om vrienden te worden en heb hem informatie ontfutseld die op een andere motivatie wees. Ik weet het een en ander over hem. Zijn familie – ouders, broers en zussen – zijn nog in Mexico. Hij heeft een vrouw, die ook ongeveer zeventwintig is, en twee kinderen, allebei jongetjes, vijf en drie. En tot slot weet ik dat zijn vrouw de enige reden is waarom hij hier werkt.

Pedro groeide op in Michoacán, een bergachtige, wetteloze staat in Mexico waar de drugskartels het voor het zeggen hebben en moorden vaker voorkomen dan verkeersongelukken. Pedro verhuisde hierheen toen zijn vrouw zwanger was, omdat hij niet wilde dat zijn kinderen dezelfde jeugd zouden krijgen als hij had gehad.

Overdag ging hij werken als hovenier en 's avonds en in de weekenden studeerde hij strafrecht aan Spartanburg Community College. Op de dag van zijn diploma-uitreiking vertelde hij zijn vrouw dat hij bij het Spartanburg County Sheriff's Department ging werken, omdat hij niet wilde dat deze plek zou worden zoals Michoacán. Er heerste hier gezag en orde en omwille van zijn kinderen wilde hij dat zo houden.

Nog een waarheid: ouders wensen voor hun kinderen de dingen die ze zelf niet hadden.

Na Pedro's aankondiging zocht zijn vrouw op internet de sterftecijfers op voor politieagenten en stelde een ultimatum: zoek een ander beroep of zoek een andere vrouw.

Ze sloten een compromis. Pedro werd gevangenvaarder, een baan met sterfstatistieken en werktijden die acceptabel waren voor Maria Alvarez. En nog meer voordelen: betaalde overuren, vijftwintig procent extra loon op zondag en aanspraak op de wet voor gevaarlijk werk, waardoor hij na vijftwintig dienstjaren met pensioen kon, oftewel vlak voor zijn negenveertigste verjaardag. Het was een goede keus. Tenminste, voordat de Lange Winter begon.

Ik had verwacht dat Pedro als een van de eerste bewaarders deze plek zou verlaten. Ik dacht dat hij terug zou gaan naar Mexico, waar zijn familie woont en waar bewoonbare zones worden ingericht. Dat is waar de hordes Canadezen en Amerikanen binnenkort naartoe gaan.

Maar in plaats daarvan is hij een van de laatsten hier. De wetenschapper in mij wil weten waarom. De overlever in mij moet en zal weten waarom.

‘Aan het kortste eind getrokken, Pedro?’

Hij trekt een wenkbrauw op.

Pedro komt hier het dichtst bij wat je een vriend kan noemen en ik kan gewoon niet anders dan zeggen: ‘Je zou hier niet meer moeten zijn. Jij en Maria en de kinderen zouden nu onderweg moeten zijn naar het zuiden.’

Hij bestudeert zijn schoenen. ‘Ik weet het, doc.’

‘Waarom ben je dan nog hier?’

‘Niet genoeg dienstjaren. Of misschien niet genoeg vrienden. Of misschien allebei.’

Hij heeft gelijk: het komt door beide. En waarschijnlijk doordat zijn meerderen weten dat hij daadwerkelijk zal vechten als de rellen beginnen. In de wereld waarin we leven, dragen de beste mensen het gewicht voor anderen – en worden ze als eerste vermorzeld.

Pedro haalt zijn schouders op. ‘Ik kan het niet betalen met mijn salaris.’

Een gevangene verschijnt in de deuropening en kijkt de ruimte rond, zijn ogen zijn wijd open en hij knippert niet. Stoned. Hij heeft iets in zijn hand. Zijn naam is Marcel en meestal deugt hij niet.

Pedro draait zich om.

Marcel springt op hem af, slaat een vlezige arm rond het middel van de bewaker, klemt zijn armen vast en brengt een zelfgemaakt mes omhoog naar Pedro’s nek.

De tijd lijkt stil te staan. Ik ben me vaag bewust van het gegons van de wasmachines en de drogers, van het nieuws dat op de achtergrond uit de speakers schettert. Er komt een nieuwe gewaarwording bij: een gerommel in de verte als donder die dichterbij komt. Voetstappen. Een groep herrieschoppers die door de gangen van de gevangenis stroomt. Geschreeuw overstemt de voetstappen, maar ik kan de woorden niet verstaan.

Pedro verzet zich tegen Marcells greep.

Een andere gevangene verschijnt in de deuropening. Hij is breedgebouwd, opgefokt. Ik weet niet hoe hij heet. Hij schreeuwt naar Marcel. ‘Heb je ’m, Cel?’

‘Ik heb hem.’

De andere gevangene snelt weg en Marcel kijkt naar mij. ‘Ze zullen ons hier laten doodvriezen, doc, dat weet je.’

Hij wacht.

Ik zeg niets.

Pedro klemt zijn kaken op elkaar en probeert zijn rechterhand los te trekken.

‘Sta je aan onze kant, doc?’

Pedro’s hand ontsnapt aan Marcells greep en schiet naar zijn zij, naar zijn zak. Ik heb hem nog nooit een wapen zien gebruiken. Ik weet niet zeker of hij er een heeft.

Marcel wacht het antwoord niet af. Hij brengt het mes dichterbij Pedro’s nek.

En ik maak mijn keuze.